

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» (щодо умов подання та розгляду звернень, в тому числі в електронній формі) (реєстр. № 8368 від 19.01.2023р.)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні 23 лютого 2023 року (протокол № 92) проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» (щодо умов подання та розгляду звернень, в тому числі в електронній формі) (реєстр. № 8368 від 19.01.2023), внесений народними депутатами України Штепою С.С. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою законопроект розроблено з метою законодавчого закріплення можливості подання громадянами звернень з активним використанням мережі Інтернет, засобів зв'язку, інформаційно-комунікаційних систем, в тому числі через веб-портал та застосунок «Дія». Це дасть можливість забезпечити громадян гарантіями реалізації їх конституційного права на звернення, розширить перелік способів реалізації такого права.

Крім того, положенням законопроекту передбачено надання права недієздатним особам особисто звертатися до органів державної влади, місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з метою реалізації недієздатними особами своїх конституційних прав.

Що стосується питань, які віднесені до предметів відання Комітету, законопроектом передбачається нова редакція частини шостої статті 5 Закону України «Про звернення громадян», згідно з якою звернення також може бути надіслане з використанням онлайн-платформи для взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства, держателем якої є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах електронного урядування та електронної демократії (електронне звернення). Крім того, статтю 5 доповнено частиною восьмою, якою передбачається, що електронне звернення надсилається особою, яка пройшла автентифікацію з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, та/або інших засобів ідентифікації, які дають змогу однозначно встановити особу заявника.

Міністерство цифрової трансформації України, опрацювавши законопроект в межах компетенції, зазначає, що створення можливості надсилання звернень з використанням онлайн-платформи для взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства вбачається недоцільним з огляду на перспективу дублювання функцій та завдань Урядового контактного центру. Тому пропонує виключити положення законопроекту, що стосується надсилання звернення з використанням онлайн-платформи для взаємодії з громадянами та інститутами громадянського суспільства, держателем якої є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах електронного урядування та електронної демократії (електронне звернення).

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини за результатами опрацювання проекту Закону зазначає, що законопроект підтримується за умови врахування зауважень, а саме:

1. Законопроектом пропонується внести зміни до статті 5 Закону України «Про звернення громадян» (далі – Закон) шляхом доповнення її частиною восьмою такого змісту: «Електронне звернення надсилається особою, яка пройшла автентифікацію з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, та/або інших засобів ідентифікації, які дають змогу однозначно встановити особу заявника». Водночас законопроектом не передбачено виключення останнього речення частини сьомої статті 5 Закону, а саме: «Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається». При цьому зі змісту порівняльної таблиці до законопроекту вбачається, що у редакції, з урахуванням запропонованих змін, вказане речення відсутнє. У зв'язку з вищевикладеним пропонується внести зміни до законопроекту в частині виключення останнього речення частини сьомої статті 5 Закону.

2. Пропонує редакційно доопрацювати назву статті 8 законопроекту, в частині уточнення щодо змісту, оскільки не є зрозумілим, які відповіді можуть бути взяті до відома, у запропонованій редакції згаданої статті. Крім того, нова редакція назви статті 8 законопроекту може призвести до звуження обсягу конституційного права людини і громадянина на звернення до органів державної влади та місцевого самоврядування, яке гарантоване статтею 40 Конституції України.

3. Потребує доопрацювання запропонована частиною третьою статті 8 законопроекту норма, зокрема, «Звернення, в яких не викладено зміст вимоги заявника» в частині більш коректного визначення, оскільки ці зміни до Закону не корелюються з іншими нормами статті 3 Закону. Відповідно до статті 3 Закону під зверненнями громадян слід розуміти викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги. Згідно визначень термінів «звернення з вимогою» міститься лише у визначенні «скарга», тобто вказане формулювання передбачає оцінку змісту лише скарги громадянина.

4. Редакція частини п'ятої статті 8 законопроекту потребує доопрацювання та узгодження з іншими положеннями цієї статті, а саме з частиною четвертою статті 8 законопроекту, відповідно до якої «Рішення про припинення розгляду таких звернень приймає керівник органу, про що повідомляється особі, яка подала звернення».

Вважаємо також доцільним доопрацювати запропоновану редакцію статті 8 Закону, доповнивши її новою частиною наступного змісту:

«У разі, якщо зі змісту звернення випливає запит на публічну інформацію, таке звернення розглядається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації».

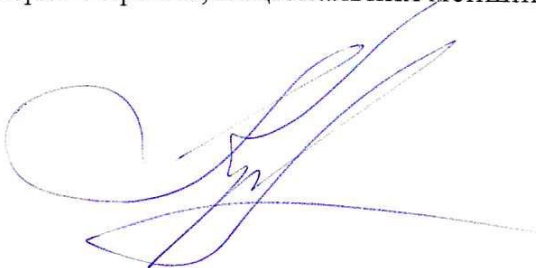
Народні депутати України – члени Комітету під час обговорення законопроекту зазначили про слушність законодавчих ініціатив, що розглядаються. Разом з тим зауважили, що законопроект потребує доопрацювання в частині викладених пропозицій.

Враховуючи наведене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин врахувати висловлені пропозиції і зауваження при підготовці та розгляді проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» (щодо умов подання та розгляду звернень, в тому числі в електронній формі) (реєстр. № 8368 від 19.01.2023), внесений народними депутатами України Штепою С.С. та іншими.

2. Направити висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО